

opusdei.org

Poslanica papeža Frančiška za postni čas 2017

Besede svetega očeta za
premišljevanje v tem postnem
času.

25. Feb. 2017

Beseda je dar. Drugi je dar.

Dragi bratje in sestre,

postni čas je nov začetek, pot, ki vodi
h gotovemu cilju: k velikonočnemu

vstajenju, h Kristusovi zmagi nad smrtjo. Ta čas nas odločno poziva k spreobrnjenju. Kristjan je poklican vrniti se k Bogu »z vsem svojim srcem« (Jl 2,12), naj se ne zadovolji s povprečnostjo temveč raste v prijateljstvu z Gospodom. Jezus je zvesti prijatelj, ki nas nikoli ne zapusti. Tudi ko grešimo, potrpežljivo čaka na našo vrnitev k Njemu; s tem razodeva, da nam je pripravljen odpuščati (prim. Homilija, 8. januar 2016).

Postni čas je ugoden trenutek za poglobljanje duhovnega življenja po sredstvih posvečevanja, ki nam jih ponuja Cerkev: post, molitev in miloščina. Temelj vsega je Božja Beseda; ki smo jo v tem času povabljeni še bolj vztrajno poslušati in meditirati. Zdaj bi rad razmišljal o priliki o bogatašu in ubogem Lazarju (prim. Lk 16,19-31). Pustimo, da nas navdihne ta pomenljiv odlomek, saj nam ponuja ključ za razumevanje,

kako delovati, da bi dosegli resnično srečo in večno življenje, saj nas spodbuja k iskrenemu spreobrnjenju.

1. Drugi je dar

Na začetku prilika predstavi oba glavna lika, le da je revež opisan podrobneje. Nahaja se v brezupnem stanju in nima moči, da bi vstal. Leži pri vratih bogataša ter se hrani z drobtinicami, ki padajo z njegove mize. Po telesu ima polno ran. Psi prihajajo k njemu in mu ližejo rane (prim. v. 20–21). Prizor je torej temačen. Mož je zapuščen in ponižan.

Pravzaprav je še bolj dramatično, če upoštevamo dejstvo, da je možu ime Lazar: njegovo ime veliko obljublja, ker v dobesednem prevodu pomeni Bog pomaga. Zato ta osebnost ni brezimna. Njegove poteze so jasno orisane in prikazan je kot posameznik z lastno zgodovino.

Čeprav je za bogataša dobesedno neviden, postane za nas znan in skoraj domač, saj postane obličje in kot tak je dar, neprecenljivo bogastvo, od Boga hoteno in ljubljeno bitje, ki se ga On spominja, čeprav je zaradi svojega stanja človeški izmeček (prim. Homilija, 8. januar 2016).

Lazar nas uči, da je drugi dar. Pravi odnos do ljudi je v hvaležnem prepoznavanju njihove vrednosti. Niti revež pri bogataševih vratih ni nadležna nadloga, ampak klic k spreobrnjenju in spremembi življenja. Prilika nas najprej vabi, da odpremo vrata srca za drugega, kajti vsaka oseba je dar, tako naš bližnji ali neznani siromak. Postni čas je ugoden čas za odpiranje vrat vsakemu, ki je pomoči potreben ter v prepoznavanju Kristusovega obličja v njem ali v njej. Vsakdo od nas jih sreča na svoji poti. Vsako življenje, ki nam pride naproti, je dar in si zasluži

biti sprejeto, spoštovano in ljubljeno. Božja Beseda nam pomaga odpreti oči, da sprejemamo življenje ter ga ljubimo, še zlasti ko je to šibko. To bomo lahko storili le, če bomo resno vzeli tudi, kar nam evangelij razodeva o bogatašu.

2. Greh nas zaslepi

Prilika nato neizprosno opiše nasprotja v katerih se je znašel bogataš (prim. v. 19). Za razliko od ubogega Lazarja ta lik nima imena; je le 'bogataš'. Svoje bogastvo razkazuje s pretirano razkošnimi in dragocenimi oblačili, s katerimi se oblači. Škrlatna oblačila so bila še dražja od srebra in zlata, zato so bila pridržana le božanstvom (prim. Jer 10,9) in kraljem (Sod 8, 26), medtem ko je izbrana tkanina človeku nudila skorajda sakralnost. Bogastvo tega človeka je bilo torej pretirano, tudi zaradi tega, ker se je z njim iz navade razkazoval vsak dan: »Dan na dan [se

je] sijajno gostil« (v. 19). V njem vidimo dramatično pokvarjenost greha, ki napreduje v treh stopnjah: ljubezen do denarja, nečimrnost in napuh (prim. Homilija, 20. september 2013).

Apostol Pavel pravi, da je »korenina vsega zla namreč pohlep po denarju« (1 Tim 6,10), ki je glavni razlog za pokvarjenost ter vir zavisti, sporov in sumničenj. Denar nam lahko celo tako zavlada, da postane tiranski malik (prim. Veselje evangelija, 55). Namesto da bi ga imeli za orodje, ki bi služilo v službi dobrega in izkazovanje solidarnosti drugim, lahko nas in ves svet priklene na sebično logiko, ki ne pušča prostora za ljubezen in preprečuje mir.

Prilika nam tudi pokaže, da je bogataš zaradi pohlepa nečimrn. Njegova osebnost se izraža v njegovem videzu in v tem, da drugim

kaže, kaj vse si lahko dovoli. A njegov videz le zakriva njegovo notranjo praznino. Njegovo življenje je ujetnik zunanjega videza, najbolj plehkih in bežnih vidikov bivanja (prim. prav tam, 62).

Najnižja stopnička te moralne pokvarjenosti je napuh. Bogataš se oblači kot kralj in ravna kot bog ter pri tem pozablja, da je le smrtnik. Za tiste, ki jih je spridila ljubezen do bogastva, ne obstaja nihče drug kot le oni. Ljudi okrog sebe ne morejo videti. Posledica navezanosti na denar je nekakšna slepota. Bogataš ne vidi izstradanega reveža, ki v bolečinah leži pri njegovih vratih.

Ob upoštevanju tega dejstva lahko razumemo, zakaj evangelij tako odkrito obsoja ljubezen do denarja: »Nihče ne more služiti dvema gospodarjema: ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali pa se bo enega držal in drugega zaničeval. Ne

morete služiti Bogu in mamonu« (Mt 6,24).

3. Beseda je dar

Evangeljski odlomek o bogatašu in ubogem Lazarju nas pripravlja na prihod velike noči. Bogoslužje pepelnične srede nas vabi k izkušnji, ki jo doživi bogataš na zelo dramatičen način. Ko duhovnik potrese pepel na našo glavo, izgovarja besede: »Pomni, da si prah in da se v prah povrneš.« Na koncu sta oba, bogataš in ubogi Lazar, umrla in večji del prilike se nato odvija onkraj. Oba nenadoma spoznata, da »ničesar namreč nismo prinesli na svet, zato tudi ne moremo ničesar odnesti« (1 Tim 6,7).

Tudi naš pogled se odpre v onkraj, kjer ima bogataš dolg dialog z Abrahamom, ki ga naziva 'oče' (Lk 16,24–27), da tako pokaže svojo pripadnost Božjemu ljudstvu. Ob tej podrobnosti je njegovo življenje

videti še toliko bolj protislovno, kajti do tega trenutka ni niti z besedico omenjal svojega odnosa z Bogom. Pravzaprav v njegovem življenju ni bilo mesta za Boga. Bil je sam svoj bog.

Bogataš šele v onstranskih mukah prepozna Lazarja. Želi, da bi revež ublažil njegovo trpljenje s kapljo vode. Dejanje, ki ga želi od Lazarja, je podobno tistemu, ki bi ga bogataš lahko storil, pa ga nikoli ni. Abraham mu vsekakor razloži: »Otrok, spomni se, da si v življenju dobil svoje dobro, Lazar pa prav tako húdo; zdaj je on tukaj potolažen, ti pa trpiš« (v. 25). V onostranstvu se ponovno vzpostavi nekakšna enakost in zlo v življenju se uravnovesi z dobrim.

Prilika se nadaljuje in predstavi sporočilo za vse kristjane. Bogataš prosi Abrahama, naj pošlje Lazarja, da bi posvaril njegove brate, ki še živijo, a Abraham mu odvrne: »Imajo

Mojzesa in preroke, te naj poslušajo« (v. 29). Na bogataševo ugovarjanje še doda: »Če ne poslušajo Mojzesa in prerokov, se ne bodo dali prepričati, četudi kdo vstane od mrtvih« (v. 31).

V ospredje tako pride bogataševa resnična težava. V bistvu vseh njegovih tegob je bilo dejstvo, da ni prisluhnil Božji Besedi. To ga je pripeljalo do tega, da ni več ljubil Boga in je začel zaničevati svojega bližnjega. Božja Beseda je živa moč, sposobna prebuditi spreobrnjenje src ljudi in ponovno osebo usmeriti k Bogu. Zapreti svoje srce za dar Boga, ki nam govori, k temu posledično sledi, da zapremo srce za dar brata.

Dragi bratje in sestre, postni čas je ugoden čas za obnovitev srečanja s Kristusom, ki živi v svoji Besedi, v zakramentih in v bližnjem. Gospod, ki je preživel štirideset dni v puščavi in premagal prevare Skušnjavca,

nam kaže pot, po kateri moramo hoditi. Naj nas Sveti Duh vodi na resnično pot spreobrnjenja, da bomo znova odkrili dar Božje Besede, bili očiščeni greha, ki nas zaslepljuje, in služili Kristusu, navzočem v pomoči potrebnim bratom in sestram. Vse vernike pozivam, naj izrazijo svojo duhovno prenavo tudi tako, da se udeležujejo postnih pobud, ki jih spodbujajo mnoge cerkvene organizacije v različnih delih sveta, in s tem podprejo kulturo srečevanja naše ene same človeške družine. Molimo drug za drugega, da bi z udeležbo pri Kristusovi zmagi, znali odpreti svoja vrata slabotnim in revnim. Tako bomo lahko v polnosti živeli velikonočno veselje ter pričevali zanj.

Vatikan, 18. oktober 2016

Radio Vatikan

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/poslanica-papeza-franciska-
za-postni-cas-2017/](https://opusdei.org/sl-si/article/poslanica-papeza-franciska-za-postni-cas-2017/) (5. Apr. 2026)